

Dossier de la caminada de Castell de Castells al Pla de Petracos.

Castell de Castells

Història

Al [Pla de Petracos](#) hi ha un jaciment prehistòric que parla de l'antiguitat del lloc; tot i això la població té el seu origen en l'antic [castell de Serrella](#), per la qual cosa també és conegut com a Castells de Serrella; formava part dels dominis d'[Al-Azraq](#) fins a 1254 en què [Jaume I](#) va incorporar-lo a la [Corona d'Aragó](#); en 1290 (1320 segons altres fonts) fou comprat per [Bernat de Sarrià](#) i posteriorment passà a l'[orde de Calatrava](#), de la qual constituí la comanda del Castell de Castells. Fou lloc de [moriscos](#), els quals ocupaven, segons el [Cens de Caracena](#), 170 cases en el moment de l'[expulsió](#), a la qual s'oposaren per les armes i foren derrotats, després de destruir l'església, en la [batalla del Pla de Petracos](#). La posterior repoblació es va fer amb cristians mallorquins.

L'any 2019, un equip de la [Universitat de València](#) va trobar a les Coves de Santa Maira les [cordes](#) trenades més antigues d'Europa, de 12.700 anys d'antiguitat

Edificis i llocs d'interès

Vista del Pla de Petracos

El poble està envoltat per tres poblats moriscs situats a les partides de Petracos, Aialt i Bit i ha assolit recentment el Premi Especial a la Conservació del Patrimoni pel seu modern **Museu Etnològic** i la ruta de les pintures rupestres que troba el seu millor exponent en el jaciment de [Pla de Petracos](#), declarada amb la resta de l'[art rupestre llewantí Patrimoni de la Humanitat](#).

- **Església de Santa Anna** (segle XVII)
- Restes del **Castell de Serrella**: De difícil accés, roman abandonat al cim del Castellet des de la conquesta i el seu estat és de ruïna absoluta.
- **Paratge Natural Municipal d'Els Arcs**: Es troba en l'àmbit de la serra de la [Serrella](#), amb una orografia accidentada, amb muntanyes que arriben a altituds superiors als 1.300 metres.
- **Santuari del Pla de Petracos**: El jaciment amb art rupestre del Pla de Petracos, es localitza a uns 500 metres sobre el nivell del mar, al marge esquerre del Barranc de Malafí. Descobert el 1980 per

membres del [Centre d'Estudis Contestans](#), està compost per vuit abrics dels quals cinc presenten motius pintats perfectament visibles.

- **Àrea recreativa del Bancal Blanc**

- **Coves de Santa Maira:** L'any [2017](#), en el nivell 3 de les excavacions que realitzen distintes entitats arqueològiques i universitàries, en un estrat mesolític (d'uns 10.000 anys aproximadament), es descobriren 30 restes humanes amb marques d'haver mort a mans d'altres humans. [National Geographic](#) se'n fa ressò i molt mitjans estatals i internacionals parlen del tema. La troballa d'una resta humana amb marques de dents humanes obri un estudi sobre la possibilitat de la pràctica del [canibalisme](#) en les Coves de Santa Maira.

Gastronomia

La gastronomia és la típica de la comarca, mintxos, borra (de melva), farinetes, [botifarra](#), [sobrassada](#), penques i, com a curiositat, citar el costum importat pels que emigraren cap a [Algèria](#) del [cous-cous](#).

Es manté el costum de collir llicsons, esclatasangs, bolets, camesrotges i espàrrecs.

També cal anomenar la carn de caça, ja que el terme municipal de Castell de Castells es practiquen distint tipus de vedes durant tot l'any: porc senglar, arruís i distint tipus d'ocells, com ara la perdiu.

El Pla de Petracos

El **Pla de Petracos** és un antic poblat morisc, pertanyent al terme municipal de [Castell de Castells](#) (a uns 5 km) i a 6 km de [Benigembla](#), a uns 8 km de la [Vall d'Ebo](#) i a uns 5 km de la [Vall de Laguar](#).

Aquest paratge es troba a la [Vall de Pop](#), a la [Marina Alta](#) ([País Valencià](#)).

Hi ha diversos [masos](#) i casetes en aquest paratge, dignes de veure, a on es conserva encara l'arquitectura tradicional lligada als camperols d'aquesta zona. Cal dir que, al Pla de Petracos, va tenir lloc una de les batalles més importants entre [moriscos](#) i [cristians](#), després del decret d'[expulsió de l'any 1609](#).

També, en aquest paratge, es poden contemplar unes pintures rupestres, declarades [Patrimoni de la Humanitat](#) per part de la [UNESCO](#) l'any [1998](#), pintures rupestres que són representatives de l'[art macroesquemàtic](#) i de l'[art llevantí](#). Aquestes pintures rupestres del Pla de Petracos tenen uns 8.000 anys d'antiguitat. Les pintures d'[art rupestre](#) del Pla de Petracos es troben a vora 500 m del nivell del mar, al marge esquerre del [barranc de Malafí](#). Descobert el 1980 per membres del [Centre d'Estudis Contestans](#), es compon de vuit abrics, cinc dels quals presenten motius perfectament visibles.

El Pla de Petracos és un dels millors jaciments d'art rupestre del [País Valencià](#). L'any 2005, la [Generalitat Valenciana](#) declara el Pla de Petracos parc d'interès cultural. En el temps en què es van realitzar les pintures era un santuari: un lloc de trobada i culte de gent unides per creences profundes, entre les quals la fertilitat i la fecunditat, el cicle agrícola o els vincles familiars cobraven un protagonisme especial.

En aquest paratge, es posa en marxa la festa gran a Petracos en el mes de [setembre](#). La gent fa la peregrinació a l'ermita de Petracos, s'hi fan paelles, i s'organitzen altres activitats lúdiques.